



Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2012. december 11.*

„Tagállami kötelezettségszegés — Állami támogatások — A Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítélete — Elfogadhatatlansági kifogás — Az EK 228. cikk (2) bekezdése és az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése — A végrehajtás elmaradása — Pénzügyi szankciók”

A C-610/10. sz. ügyben,

az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése alapján kötelezettségszegés megállapítása iránt a Bírósághoz 2010. december 22-én

az **Európai Bizottság** (képviselik: B. Stromsky és C. Urraca Caviedes, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

felperesnek

a **Spanyol Királyság** (képviseli: N. Díaz Abad, meghatalmazotti minőségben)

alperes ellen,

támogatja:

a **Cseh Köztársaság** (képviselik: M. Smolek, D. Hadroušek és J. Očková, meghatalmazotti minőségben)

beavatkozó,

benyújtott keresete tárgyában,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: V. Skouris elnök, K. Lenaerts elnökhelyettes, A. Tizzano, M. Ilešič, T. von Danwitz és J. Malenovský tanácselnökök, U. Løhmus, E. Levits, A. Ó Caoimh, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev (előadó), C. Toader és J.-J. Kasel bírák,

főtanácsnok: J. Mazák,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. június 12-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2012. szeptember 6-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

* Az eljárás nyelve: spanyol.

Ítéletet

- 1 Keresetében az Európai Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:
 - állapítsa meg, hogy a Spanyol Királyság – mivel nem fogadta el a C-499/99. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2002. július 2-án hozott, a spanyol kormány és egyes spanyol autonóm közösségek kormányai által a MAGEFESA-nak, rozsdamentes acél háztartási termékek és kisméretű háztartási gépek gyártójának nyújtott támogatásokról szóló, 1989. december 20-i 91/1/EGK bizottsági határozat (HL 1991. L 5., 18. o.) értelmében jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősített támogatások visszatérítésére vonatkozó ítélet (EBHT 2002., I-6031. o.) végrehajtásához szükséges valamennyi intézkedést – nem teljesítette az e határozatból és az EUMSZ 260. cikk (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit;
 - kötelezze a Spanyol Királyságot a jelen ügyben hozott ítélet kihirdetése napjától mindaddig, amíg a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletet végre nem hajtják, az említett Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet végrehajtásával kapcsolatos késedelem minden egyes napja után 131 136 euró összegű kényszerítő bírságnak a Bizottság részére történő megfizetésére;
 - kötelezze a Spanyol Királyságot a jogsértés fennállásának minden egyes napja után – beleértve a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet kihirdetése és a jelen ügyben hozott ítélet kihirdetése, illetve az azon időpont közötti időszakot is, amikor e tagállam véget vet a jogsértésnek – 14 343 eurónak megfelelő átalányösszegnek a Bizottság részére történő megfizetésére, és
 - a Spanyol Királyságot kötelezze a költségek viselésére.

I – A jogvita előzményei

- 2 1989. december 20-án a Bizottság elfogadta a 91/1 határozatot, amelyben jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősítette a spanyol kormány és egyes spanyol autonóm közösségek kormányai által a Magefesa-csoport vállalatai részére – hitelgaranciák, a piaciaktól eltérő feltételek szerinti hitel, vissza nem térítendő támogatások, valamint kamatjótételek formájában – juttatott támogatásokat.
- 3 A Magefesa-csoportot a jelen ügy szempontjából négy – háztartási cikket gyártó – ipari nagyvállalat alkotja, nevezetesen az Industrias Domésticas SA (a továbbiakban: Indosa), a Cubertera del Norte SA (a továbbiakban: Cunosa), Manufacturas Gur SA (a továbbiakban: GURSA) és a Manufacturas Inoxidables Gibraltar SA (a továbbiakban: MIGSA).
- 4 A támogatások, amelyeket a 91/1 határozat alapján jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősítettek, a Baszkföldi Autonóm Község által adott támogatásokat illetően a következőképpen oszlanak meg:
 - 300 millió ESP összegű, közvetlenül az Indosa részére nyújtott hitelgarancia;
 - 672 millió ESP összegű, a Fiducias de la cocina y derivados SA – Baszkföldön abból a célból alapított kezelőtársaság, hogy az az említett támogatásokat a Magefesa-csoport vállalatai részére eljuttassa – részére nyújtott hitelgarancia; és
 - 9 millió ESP összegű kamatjótételek.

- 5 Ugyanezzel a határozattal a spanyol hatóságokat felszólították többek között arra, hogy vonják vissza a hitelgaranciákat, a csökkentett kamatlábú hiteleket alakítsák át normál hitelekké, és fiztessék vissza a vissza nem térítendő támogatásokat.

II – A Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet

- 6 1999. december 22-én a Bizottság az EK 88. cikk (2) bekezdés második albekezdése alapján kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet indított a Spanyol Királyság ellen, amelynek tárgya annak megállapítása volt, hogy ez utóbbi nem hozta meg az előírt határidőkön belül a többek között a 91/1 határozatnak való megfeleléshez szükséges intézkedéseket.
- 7 A fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletében a Bíróság többek között megállapította, hogy a Spanyol Királyság nem teljesítette az említett határozatnak való megfeleléshez szükséges intézkedések elfogadására vonatkozó kötelezettségét, lévén, hogy e határozat jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősítette az Indosa, a GURSA, a MIGSA és a Cunosa nevű vállalatoknak juttatott támogatásokat.

III – A pert megelőző eljárás

- 8 A fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletet követően a Bizottság és a Spanyol Királyság terjedelmes levelezést folytatott ezen ítélet végrehajtása tárgyában.
- 9 A Bíróság elé terjesztett iratokból az derül ki, hogy ugyan az Indosa 1994. április 19-én csődöt jelentett, ennek ellenére tovább folytatta tevékenységét.
- 10 A Bizottság 2004. március 25-i és 2004. július 27-i, valamint 2005. január 31-i tájékoztatókéréseire adott válaszként a spanyol hatóságok többek között a 2005. március 31-i levelükben közölték, hogy az Indosa egyezségének jóváhagyására 2004. szeptember 29-én került sor; hogy e jóváhagyást megtámadták, anélkül, hogy ennek felfüggesztő hatálya lenne; és hogy ennél fogva az Indosa aktíváinak értékesítési eljárása megkezdődhet.
- 11 2005. július 5-i és 2005. december 16-i leveleiben a Bizottság megjegyezte, hogy közel három évvel a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet kihirdetése után az Indosa még mindig folytatja tevékenységét, az aktíváinak értékesítésére szolgáló eljárást még mindig nem kezdték meg, és a jogellenes támogatást nem térítették vele vissza. Ezenkívül a Bizottság sürgette az Indosa tevékenységének beszüntetését, és azt, hogy aktíváinak értékesítése legkésőbb 2006. január 25-éig történjen meg.
- 12 Még ugyanezen évben, 2006 során a Bizottság megállapította, hogy a 91/1 határozat végrehajtása a GURSA, a MIGSA és a Cunosa tekintetében megtörtént, mivel e társaságok beszüntették tevékenységüket és aktívákat piaci áron értékesítették.
- 13 2006. május 30-i levelével a Spanyol Királyság tudatta, hogy az Indosa egyezsége 2006. május 2-án jogerőre emelkedett.
- 14 A Bizottság ugyanakkor egymást követő – többek között a 2006. október 18-i, 2007. január 27-i és 2008. szeptember 26-i – leveleiben azt állította, hogy az Indosa valójában nem szüntette be tevékenységét, és aktíváit nem értékesítették. A Spanyol Királyság által szolgáltatott adatok ugyanis azt bizonyították, hogy az Indosa a 100%-os tulajdonában álló leányvállalata, nevezetesen a Compañía de Menaje Doméstico SL (a továbbiakban: CMD) útján, amelyet még az Indosa felszámolója hozott létre termelési üzletágának értékesítése érdekében, és amelytől ez utóbbi valamennyi aktíváját, illetve teljes személyi állományát átvette, tovább folytatta tevékenységét. Mivel a Bizottság úgy ítélte meg, hogy az

Indosát nem nyílt és átlátható eljárás keretében értékesítették, azt a következtetést vonta le, hogy a CMD továbbra is szubvencionált tevékenységet folytat, és ennek következtében a 91/1 határozat hatékony végrehajtásához az összegegyeztetetlen támogatásoknak a CMD részéről történő visszatérítésére van szükség.

- 15 A Spanyol Királyság számos levelet küldött válaszként, amelyek között szerepelt a 2008. október 8-i, a 2008. november 13-i, valamint a 2009. július 24-i és a 2009. augusztus 25-i levél is, amelyekből kiderül, hogy a CMD 2008. június 30-án csődöt jelentett, és felszámolói valamennyi munkavállaló munkaszerződésének megszüntetését kezdeményezték, amit az illetékes nemzeti bíróság jóváhagyott.
- 16 2009. augusztus 18-i, 2009. szeptember 7-i és 2009. szeptember 21-i levelében a Bizottság kérte, hogy közöljék vele a CMD tevékenysége beszüntetésének pontos időpontját feltüntető részletes menetrendet, valamint bővebb információkat aktíváinak átruházásáról, ideértve annak bizonyítékának csatolását is, hogy ezen átruházásra piaci feltételek mellett került sor. A Bizottság ezenfelül kérte a Spanyol Királyságtól, hogy szolgáltasson annak igazolására alkalmas bizonyítékokat, hogy az összegegyeztetetlennek minősített támogatásokat a CMD passzíváihoz írták, a csődtömeg részét képező tartozásként.
- 17 2009. szeptember 21-i, 2009. október 13-i és 2009. október 21-i leveleiben a Spanyol Királyság lényegében – anélkül, hogy a Bizottságnak megküldte volna az általa kért részletes menetrendet – azt a választ adta, hogy a CMD 2009. július 30-án beszüntette a tevékenységét.
- 18 2009. szeptember 3-án a CMD volt munkavállalói – dolgozói részvétellel – korlátozott felelősségű társaságot alapítottak Euskomenaje 1870 SLL (a továbbiakban: Euskomenaje) néven, amelynek fő tevékenysége konyhai eszközök és háztartási kisgépek gyártása és értékesítése volt.
- 19 Az említett társaság megalapítását követően a CMD vagyonfelügyelői engedélyezték ez utóbbi aktíváinak az Euskomenaje javára történő ideiglenes átengedését, a CMD felszámolási eljárásának lezárultáig.
- 20 2009. november 23-án a Bizottság az EK 228. cikk (2) bekezdése alapján felszólító levelet küldött a Spanyol Királyságnak. E levélben a Bizottság közölte, hogy fenntartja a jogot arra, hogy – miután az érintett tagállam észrevételeit kézhez veszi, illetve amennyiben nem juttatnak el ilyen észrevételeket hozzá – adott esetben, e rendelkezésnek megfelelően, indokolással ellátott véleményt adjon ki.
- 21 2010. január 26-án a Spanyol Királyság a felszólító levélre adott válaszában azt közölte, hogy az Indosa és a CMD felszámolás alatt áll, és beszüntette tevékenységét.
- 22 2010. március 22-én a Bizottság újabb felszólító levelet küldött a Spanyol Királyságnak, amelyben az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésének megfelelően felszólította, hogy a levél kézhezvételétől számított két hónapon belül juttassa el hozzá az észrevételeit. E levélben a Bizottság közölte, hogy fenntartja a jogot arra, hogy az érintett tagállam észrevételeinek kézhezvételét követően, illetve amennyiben a megadott határidőn belül nem juttatnak el ilyen észrevételeket hozzá, ugyanezen rendelkezés alapján a Bírósághoz forduljon.
- 23 2010. június 2-i és 2010. június 9-i leveleivel a Spanyol Királyság tájékoztatást adott a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet végrehajtása érdekében tett lépésekről. Többek között közölte, hogy a Baszkföldi Autonóm Község nem szerepel a CMD hitelezői között a 91/1 határozattal jogellenesnek és a közös piaccal összegegyeztetetlennek minősített támogatások tekintetében, azonban részt fog venni e társaság csődeljárásában, kérelmezve azt, hogy vegyék fel a hitelezői követelések jegyzékébe az említett támogatásokra vonatkozó követelést. Az említett autonóm község 2010. június 10-én 16 828,34 euró összegű hitelezői követelést jelentett be. A későbbiekben több alkalommal módosította e nyilatkozatot, míg végül a szóban forgó hitelezői követelés összege, a legutolsó, 2011. december 7-i nyilatkozata szerint 22 683 745 euró lett.

- 24 2010. július 7-i levelében a Spanyol Királyság közölte a Bizottsággal a CMD felszámolási tervét és az illetékes nemzeti bíróság e tervet jóváhagyó, 2010. június 22-i végzését. Ebből az derül ki, hogy a szóban forgó jogellenes támogatások nem szerepelnek az elismert követelések között. E terv ezenkívül előírja, hogy amennyiben az annak közzétételétől számított tizenöt napon belül nem érkezik kedvezőbb vételi ajánlat, a CMD aktíváinak egészét hitelezőinek – nevezetesen a CMD munkavállalóinak – kell eladni hitelezői követeléseik részleges kielégítéseként.
- 25 Mivel a Spanyol Királyság által szolgáltatott magyarázatok nem győzték meg, a Bizottság előterjesztette a jelen keresetet.
- 26 2011. május 13-i végzésével a Bíróság elnöke engedélyezte a Cseh Köztársaság számára a Spanyol Királyság támogatása végett az eljárásba történő beavatkozást.

IV – A Bíróság előtti keresetindítást követő fejlemények

- 27 2011. január 12-i végzésével a Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao (Spanyolország) elrendelte a CMD tevékenységének beszüntetését és létesítményeinek bezárását.
- 28 2011. március 3-án a Baszkföldi Autonóm Község kérelmet terjesztett elő az említett bíróságnál az iránt, hogy rendeljék el az Euskomenaje által a CMD létesítményeiben folytatott tevékenység beszüntetését.
- 29 2011. március 10-én az említett autonóm község fellebbezést nyújtott be a CMD felszámolási tervét jóváhagyó 2010. június 22-i végzés ellen.
- 30 2012. január 16-i végzésével az Audiencia Provincial de Bizkaia (Spanyolország) hatályon kívül helyezte az említett végzést, és elrendelte a CMD aktíváinak versenyfeltételek szerinti, átlátható, harmadik személyek számára is hozzáférhető értékesítését.
- 31 2012. április 4-i végzésével a Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao a Baszkföldi Autonóm Község 22 683 745 euró összegű hitelezői követelését felvette a CMD tartozásai közé.

V – Az elfogadhatóságról

A – A felek érvei

- 32 A Spanyol Királyság, amelyet a Cseh Köztársaság is támogat, vitatja a jelen kereset elfogadhatóságát azzal az indokkal, hogy a Bizottság elmulasztotta megküldeni részére az EK 228. cikk (2) bekezdése szerinti indokolással ellátott véleményt, szerinte ugyanis a jelen ügyben ez a rendelkezés alkalmazandó, lévén, hogy az eljárás 2009. november 20-án, vagyis a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt indult. Márpedig e rendelkezés szerinte előírja mind az érintett tagállam felszólítását, mind pedig azt, hogy az indokolással ellátott véleményt kézbesítsék e tagállam részére.
- 33 A Spanyol Királyság arra hivatkozik, hogy amennyiben az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdését úgy lehetne értelmezni, hogy az megszünteti az indokolással ellátott vélemény kiadásának szakaszát, e rendelkezés visszaható hatályú alkalmazása olyan eljárásra, amely a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt indult, ellentétes lenne a jogbiztonság, a kedvezőtlenebb jogkövetkezményeket megállapító szabályok visszaható hatálya tilalmának, valamint a bűncselekmények és büntetések törvényben való meghatározásának elvével.

- 34 A C-387/97. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2000. július 4-én hozott ítélet (EBHT 2000., I-5047. o.) 42. pontjából ezenkívül szerinte az következik, hogy a Szerződések új rendelkezéseiben foglalt szabályok csak akkor alkalmazhatók, ha a pert megelőző eljárás valamennyi szakaszára az adott Szerződés hatálybalépése után került sor.
- 35 Ezenkívül az átmeneti rendelkezésekről szóló, EUMSZ-hez csatolt 36. sz. jegyzőkönyv szerinte nem tartalmaz olyan rendelkezést, amely lehetővé tenné az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésének az e Szerződés hatálybalépése előtt indult eljárásokra történő alkalmazását.
- 36 Másodlagosan a Spanyol Királyság arra hivatkozik, hogy az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése nem értelmezhető úgy, hogy a pert megelőző eljáráson belül eltörölték volna az indokolással ellátott vélemény kiadásának szakaszát. Az ezzel ellentétes értelmezés szerinte csökkentené az eljárási garanciákat és az érintett tagállam védelemhez való jogait.
- 37 Harmadlagosan az említett tagállam úgy véli, hogy az EUMSZ 288. cikk első bekezdése, amely szerint hatásköreik gyakorlása érdekében az Európai Unió intézményei rendeleteket, irányelveket, határozatokat, ajánlásokat és véleményeket fogadnak el, megköveteli az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésében foglalt eljárás során az indokolással ellátott vélemény kiadását.
- 38 A Bizottság a Spanyol Királyság által emelt elfogadhatatlansági kifogás elutasítását kéri.

B – A Bíróság álláspontja

- 39 A Lisszaboni Szerződés hatálybalépését megelőzően a Bíróságnak az Unió valamely tagállamának kötelezettségszegését megállapító ítélete végrehajtásának elmulasztása miatti kötelezettségszegési eljárásra az EK 228. cikk (2) bekezdése volt irányadó.
- 40 E rendelkezés szövege szerint, ha a Bíróság megállapítja, hogy egy tagállam nem teljesítette az EK-Szerződésből eredő valamely kötelezettségét, és ezt követően, a Bizottság megítélése szerint e tagállam nem tette meg a Bíróság – e kötelezettségszegést megállapító – ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, a Bizottság, miután az érintett tagállamnak lehetőséget biztosított észrevételei megtételére, indokolással ellátott véleményt ad ki, amelyben megjelöli, hogy e tagállam mely pontokban nem tett eleget ezen ítéletnek.
- 41 Az EK 228. cikk (2) bekezdésében foglalt pert megelőző eljárás tehát két, egymást követő szakaszból állt, nevezetesen az érintett tagállam felszólításából, majd az utóbbinak címzett, indokolással ellátott vélemény kiadásából.
- 42 A Lisszaboni Szerződés hatálybalépése óta az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a Bizottság megítélése szerint az érintett tagállam nem teszi meg a Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítéletében foglaltak teljesítéséhez szükséges intézkedéseket, a Bizottság – miután a tagállamnak lehetőséget biztosított észrevételei megtételére – a Bírósághoz fordulhat.
- 43 Miként az magának az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésének a szövegéből is kiderül, e rendelkezés megváltoztatta a pert megelőző eljárás menetét, eltörölve az indokolással ellátott vélemény kiadásának szakaszát. Ettől kezdve ezen eljárás egyetlen szakaszból, nevezetesen az érintett tagállam felszólításának szakaszából áll.
- 44 A jelen kereset kapcsán az a kérdés merül fel, hogy az olyan pert megelőző eljárásra, amely a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése, azaz 2009. december 1-je előtt indult, de ezen időpontot követően is folyamatban van, az EK 228. cikk (2) bekezdése vagy az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése az irányadó.

- 45 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az eljárási szabályokat általában azok hatálybalépésétől kezdve kell alkalmazni (a C-334/08. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2010. július 8-án hozott ítélet [EBHT 2010., I-6869. o.] 60. pontja; a C-201/09. P. és C-216/09. P. sz., ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai egyesített ügyekben 2011. március 29-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-2239. o.] 75. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat; a C-352/09. P. sz., ThyssenKrupp Nirosta kontra Bizottság ügyben hozott ítélet [EBHT 2011., I-2359. o.] 88. pontja, valamint a C-17/10. sz., Toshiba Corporation és társai ügyben 2012. február 14-én hozott ítélet 47. pontja).
- 46 Márpedig a pert megelőző eljárás menetére vonatkozó rendelkezések, amelyek többek között részletesen meghatározzák annak szakaszait, az e téren alkalmazandó eljárási szabályok közé tartoznak. Ugyanis az érintett tagállam felszólítása és a neki címzett, indokolással ellátott vélemény mindössze olyan eljárási eszközök, amelyeknek az a célja, hogy e tagállam betartsa a Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítéletének teljesítéséhez szükséges intézkedések megtételére vonatkozó kötelezettségét. Így azok a szakaszok, amelyekből ezen eljárás áll, önmagukban nem érintik a tagállamok Szerződésekből eredő kötelezettségeit és a velük szemben e kötelezettségek megsértése esetén alkalmazható szankciókat.
- 47 Következésképpen a pert megelőző eljárás menetére vonatkozó, az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésében foglalt szabályok mint ilyenek e rendelkezés hatálybalépésétől kezdve alkalmazandók. Ebből következik, hogy e szabályokat valamennyi, hatálybalépésüket követően indult kereset esetében alkalmazni kell, akkor is, ha a pert megelőző eljárás ezen időpontot megelőzően indult.
- 48 A Spanyol Királyság által hivatkozott jogbiztonság elve, a kedvezőtlenebb jogkövetkezményeket megállapító szabályok visszaható hatálya tilalmának elve, valamint a bűncselekmények és büntetések törvényben való meghatározásának elve nem kérdőjelezi meg a fenti megállapításokat.
- 49 A jogbiztonság elvét illetően emlékeztetni kell arra, hogy az megköveteli, hogy az uniós szabályozás az érdekeltek számára lehetővé tegye az ennek alapján őket terhelő kötelezettség terjedelmének pontos megismerését, valamint azt, hogy ez utóbbiak egyértelműen megismerhessék jogait és kötelezettségeiket, és ezeknek megfelelően járjanak el (a fent hivatkozott ArcelorMittal Luxembourg kontra Bizottság és Bizottság kontra ArcelorMittal Luxembourg és társai egyesített ügyekben hozott ítélet 68. pontja).
- 50 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a tagállamok teljes mértékben tisztában voltak mind a Bíróság tagállami kötelezettségszegést megállapító ítéletének teljesítéséhez szükséges intézkedések megtételére vonatkozó kötelezettségükkel, mind e kötelezettség megsértésének esetleges következményeivel, hiszen ezeket az Unió elsődleges joga már jóval a Lisszaboni Szerződés hatálybalépése előtt rögzítette. E körülményekre tekintettel a tagállamok nem hivatkozhatnak a jogbiztonság elvére annak érdekében, hogy megakadályozzák az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésében foglalt új eljárási szabályok azonnali hatályú alkalmazását.
- 51 Ugyanígy a szigorúbb rendelkezések visszaható hatálya tilalmának elvét, valamint a bűncselekmények és büntetések törvényben való meghatározásának elvét illetően elegendő megjegyezni, hogy az EUM-Szerződés nem hozott változást a tagállamoknak a Bíróság kötelezettségszegést megállapító ítélete teljesítéséhez szükséges intézkedések megtételére vonatkozó kötelezettsége, illetve az e kötelezettség megsértése esetén velük szemben alkalmazható szankciók terén.
- 52 A Spanyol Királyság nem hivatkozhat alappal a védelemhez való jogainak megsértésére sem, hiszen a jelen ügyben lehetősége volt arra, hogy mind a felszólító levélre, mind az újabb felszólító levélre adott válaszában előterjessze észrevételeit. Ráadásul e tagállamot ez utóbbi levélben tájékoztatták arról, hogy a Bizottságnak szándékában áll a Bírósághoz fordulni az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése alapján.

- 53 Ami azon megállapítást illeti, hogy a Spanyol Királyság a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben hozott ítéletből arra következtet, hogy annak értelmében a Szerződés valamely új rendelkezésében foglalt szabályok csak akkor alkalmazhatók, ha a pert megelőző eljárás valamennyi szakaszára az e Szerződés hatálybalépése után került sor, azt kell megállapítani, hogy az az említett ítélet téves olvasatán alapul.
- 54 A fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló jogvitában felhozott elfogadhatatlansági kifogás ugyanis azon alapult, hogy a pert megelőző eljárást az EU-Szerződés Lisszaboni Szerződést megelőző változatának hatálybalépése előtt indították. E kifogás elutasításának alátámasztására elegendő, ha a Bíróság megjegyzi, hogy ellentétben az érintett tagállam állításával, ezen eljárás valamennyi szakaszára e Szerződés hatálybalépése után került sor. Mindazonáltal ebből az ítéletből nem vonható le az a következtetés, hogy ha az említett szakaszok valamelyikére az említett Szerződés hatálybalépése előtt került volna sor, akkor a Bíróság ezzel ellentétes következtetésre jutott volna.
- 55 A Spanyol Királyság által másodlagos jelleggel hivatkozott érvek még kevésbé vezethetnek eredményre. Azon állítást illetően, miszerint az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése nem szüntette meg a pert megelőző eljárásból az indokolással ellátott vélemény adásának szakaszát, a jelen ítélet 43. pontjában szereplő megállapításokra kell visszautalni. Ami az EUMSZ 288. cikk első bekezdésére alapított érvet illeti, elegendő megjegyezni, hogy e rendelkezés és az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdésében foglalt eljárás között semmiféle összefüggés nem áll fenn.
- 56 E körülményekre tekintettel a Spanyol Királyság által emelt elfogadhatatlansági kifogást el kell utasítani.

VI – A kötelezettségszegésről

A – A felek érvei

- 57 A Bizottság azt rója fel a Spanyol Királyságnak, hogy az nem tette meg a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet teljesítéséhez szükséges intézkedéseket az Indosa részére juttatott jogellenes támogatásokat (a továbbiakban: a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások) illetően. Ugyanis, bár ez utóbbi 1994-ben csődöt jelentett, e támogatásokat nem térítették vele vissza, és azokat e vállalkozás csődtömegének részét képező tartozásként sem vették nyilvántartásba.
- 58 Ezenkívül az Indosa, annak ellenére, hogy csődöt jelentett, először saját maga, később pedig 100%-os tulajdonában álló leányvállalata a CMD révén tovább folytatta tevékenységét. Ezenfelül az Indosa aktíváinak a CMD-re történő átruházása nem átlátható módon, nem versenyfeltételek szerint történt.
- 59 A CMD-t illetően, amely társaság később szintén csődöt jelentett, a Bizottság úgy véli, hogy a spanyol hatóságok nem bizonyították, hogy a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó követelést e társaság csődeljárása során az újabb felszólító levélben megadott határidő lejártáig felvették volna a hitelezői követelések jegyzékébe. A követeléseknek a Bizottság részére 2009. december 1-jén megküldött végleges jegyzéke ugyanis nem tartalmazta az említett támogatások visszatérítésére vonatkozó követelést, amit a spanyol hatóságok a 2010. június 2-i és 2010. június 9-i leveleikben kifejezetten megerősítettek.
- 60 A Spanyol Királyság viszont úgy véli, hogy ő minden lehetséges intézkedést megtett a 91/1 határozat és a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet teljesítése érdekében.

- 61 Először is, ami a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó követelésnek a CMD csődeljárása során a hitelezői követelések jegyzékébe való felvételét illeti, e tagállam azt állítja, hogy a Baszkföldi Autonóm Község számos – a jelen ítélet 23. pontjában ismertetett – lépést tett e követelés nyilvántartásbavétele iránt.
- 62 Másodszor, ami a szubvencionált tevékenység beszüntetését illeti, a Spanyol Királyság elismeri, hogy azt a CMD létesítményeiben az Euskomenaje tovább folytatta. E tagállam ugyanakkor úgy véli, hogy ő megtette a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy e tevékenységet beszüntessék.
- 63 Harmadszor, ami a CMD aktíváinak értékesítését illeti, a Spanyol Királyság a C-496/09. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2011. november 17-én hozott ítéletre (EBHT 2011., I-11483. o.) való hivatkozással azt állítja, hogy valamely jogellenes és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatás visszatérítésére vonatkozó kötelezettség teljesítéséhez elegendő, ha a kérdéses támogatás visszatérítésére vonatkozó követelést felveszik a hitelezői követelések közé, hiszen e támogatás kedvezményezettje aktíváinak piaci áron való értékesítése már nem követelhető meg.
- 64 Végül a Spanyol Királyság arra hivatkozik, hogy az állam mint hitelező nem tudja felgyorsítani a CMD felszámolását, hiszen az bírósági felügyelet mellett, az alkalmazandó nemzeti jogszabályokban meghatározott eljárás szerint történik.

B – A Bíróság álláspontja

- 65 Annak megállapítása érdekében, hogy a Spanyol Királyság elfogadta-e a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletben foglaltak teljesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést, meg kell vizsgálni, hogy a kedvezményezett vállalkozások visszatérítették-e jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások összegeit. E tekintetben azt kell megállapítani, hogy a Bíróság elé került jogvita kizárólag az Indosa részére nyújtott támogatásokra vonatkozik.
- 66 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróságnak az EK 228. cikk (2) bekezdésére vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlata szerint a kötelezettségszegés fennálltának megítéléséhez szükséges referencia-időpont az említett rendelkezés alapján adott, indokolással ellátott véleményben megállapított határidő lejártá (lásd a C-304/02. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2005. július 12-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6263. o.] 30. pontját és a C-369/07. sz., Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. július 7-én hozott ítélet [EBHT 2009., I-5703. o.] 43. pontját).
- 67 Mivel az EUM-Szerződés, miként arra a jelen ítélet 43. pontjában rámutattunk, az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése szerint megszüntette a kötelezettségszegési eljáráson belül az indokolással ellátott vélemény adására vonatkozó szakaszt, a kötelezettségszegés fennállásának megítéléséhez szükséges referencia-időpontnak az e rendelkezés értelmében kibocsátott felszólító levélben meghatározott határidő lejártát kell tekinteni.
- 68 Jelen esetben, mivel a Bizottság újabb felszólító levelet küldött a Spanyol Királyságnak, ezért az előző pontban említett referencia-időpont az e levélben meghatározott határidő lejártá, vagyis 2010. május 22-e.
- 69 Márpedig kétségtelen, hogy ebben az időpontban az Indosa részére átutalt, jogvita tárgyát képező jogellenes támogatásokat ez utóbbival még nem térítették vissza.
- 70 Ezenfelül nem vitás az sem, hogy az említett támogatások visszatérítését a CMD-től kell követelni, amely társaság, miután az Indosa 1994. április 19-én csődöt jelentett, annak jogutódja lett, majd 2008. június 30-án maga is csődöt jelentett.

- 71 Amikor a jogellenesen kifizetett támogatásokat fizetéseképtelenné vált vagy fizetéseképtelenségi eljárás alá vont vállalkozásokkal kell visszatéríttetni, amely eljárás célja az eszközök értékesítése és a tartozások kiegyenlítése, emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az a tény, hogy a vállalkozások nehéz helyzetben vannak vagy fizetéseképtelenné váltak, nem érinti a visszatérítési kötelezettséget (lásd különösen a C-280/05. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2007. december 6-án hozott ítélet 28. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 72 Szintén az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében főszabály szerint a korábbi helyzet visszaállítható, és a jogellenesen nyújtott támogatásokból eredő versenytorzulás kiküszöbölhető az érintett támogatások visszatérítésére vonatkozó követelésnek a követelések jegyzékébe való felvételével (lásd ebben az értelemben az 52/84. sz., Bizottság kontra Belgium ügyben 1986. január 15-én hozott ítélet [EBHT 1986., 89. o.] 14. pontját; a C-142/87. sz., Belgium kontra Bizottság, ún. „Tubemeuse”-ügyben 1990. március 21-én hozott ítélet [EBHT 1990., I-959. o.] 60–62. pontját; a C-277/00. sz., Németország kontra Bizottság ügyben 2004. április 29-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-3925. o.] 85. pontját, és a C-331/09. sz., Bizottság kontra Lengyelország ügyben 2011. április 14-én hozott ítélet [EBHT 2011., I-2933. o.] 60. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 73 Jelen esetben kétségtelen, hogy a Baszkföldi Autonóm Község csak 2010. június 10-én terjesztette elő a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó követelésnek a CMD csőd eljárása során a hitelezői követelések jegyzékébe történő felvétele iránti kérelmet, és korábban már az is kiderült, hogy e kérelem csupán a támogatások azon minimális részére vonatkozott, amelyek visszatérítését a 91/1 határozat írta elő. E kérelmet ezt követően több alkalommal módosították, a legutolsót 2011. december 7-én terjesztették elő. Márpedig mindezekre a lépésekre az újabb felszólító levélben meghatározott határidő lejártát követően került sor.
- 74 Így tehát azt kell megállapítani, hogy 2010. május 22-én, vagyis az újabb felszólító levélben meghatározott határidő lejárt napján a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó követelést még nem vették fel a CMD csőd eljárása során a hitelezői követelések jegyzékébe.
- 75 E körülmények alapján a Spanyol Királyság nem állíthatja azt, hogy ő a megadott határidőn belül megtette a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletben foglaltak teljesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést.
- 76 Következésképpen azt kell megállapítani, hogy mivel a Bizottság által az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése alapján kibocsátott újabb felszólító levélben meghatározott határidő lejártáig a Spanyol Királyság nem tette meg a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott – többek között a 91/1 határozat értelmében jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatásoknak az Indosával való visszatéríttetésére vonatkozó – ítéletben foglaltak teljesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést, nem teljesítette az ugyanezen cikk (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

VII – A pénzügyi szankciókról

A – A kényszerítő bírságról

1. A felek érvei

- 77 A Bizottság úgy véli, hogy jelen ügyben pénzügyi szankciók kiszabása szükséges, figyelembe véve azt a tényt, hogy a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatásokkal szubvencionált tevékenységet a 91/1 határozat elfogadását követően még több mint 22 évig folytatták, először a CMD, majd később az Euskomenaje útján.

- 78 Az újabb felszólító levélben megállapított határidő lejártát követően történt fejleményeket illetően a Bizottság úgy véli, hogy azok a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletben megállapított kötelezettségszegésnek nem vetettek véget.
- 79 Jóllehet a Bizottság elismeri, hogy a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó követelést végül a Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao 2012. április 4-i végzése alapján felvették a hitelezői követelések jegyzékébe, úgy véli, hogy a szubvencionált tevékenység a CMD létesítményeiben az Euskomenaje révén továbbra is folyik.
- 80 A Bizottság egyébként emlékeztet arra, hogy a CMD felszámolási terve előírta aktíváinak a volt munkavállalók részére történő értékesítését, akik a szubvencionált tevékenység folytatására időközben létrehozták az Euskomenajét. Igaz ugyan, hogy e terv jóváhagyását az Audiencia Provincial de Bizkaia 2012. január 16-i végzése hatályon kívül helyezte, e hatályon kívül helyezésnek azonban nincs kihatása a CMD aktíváinak az Euskomenaje által folytatott jelenlegi használatára. Ugyanis az előbbi társaság vagyongfelügyelői engedélyezték az Euskomenaje részére a CMD aktíváinak átmeneti, ingyenes használatát.
- 81 A kényszerítő bírság összegét illetően a Bizottság, az EK 228. cikk végrehajtásáról szóló, 2010. július 20-án (SEC(2010) 923) frissített, 2005. december 13-i SEC(2005) 1658 közleményére (HL 2007. C 126., 15. o.) támaszkodva azt javasolja, hogy annak kiszámítása az egységes átalányalapnak a súlyosságra vonatkozó együttthatóval és a jogsértés időtartamát tükröző együttthatóval való összeszorzásával történjen. A kapott eredményt ezt követően olyan együttthatóval javasolja beszorozni, amely egyidejűleg figyelembe veszi a mulasztó tagállam fizetőképességét és azt, hogy az az Európai Unió Tanácsán belül hány szavazattal rendelkezik.
- 82 Jelen ügyben a Bizottság úgy véli, hogy a napi 131 136 eurós kényszerítő bírság megfelel a körülményeknek, és a szóban forgó kötelezettségszegéssel, valamint az érintett tagállam fizetőképességével arányos. Ezt az összeget úgy határozta meg, hogy a napi 640 eurós átalányalapot megszorozta az – 1-től 20-ig terjedő skálán megállapított – 5-ös súlyossági együttthatóval, az – 1-től 3-ig terjedő skálán megállapított – időtartamot tükröző 3-as együttthatóval, majd végül – a Spanyol Királyság fizetőképességét tükröző – fix, ún. „n” együttthatóval, vagyis 13,66-tal.
- 83 Először is, ami a jogsértés súlyosságát illeti, a Bizottság emlékeztet arra, hogy az EUM-Szerződés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezései alapvető fontosságúak. Ezenkívül a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatéríttetése szerinte nem ütközhetett különösebb nehézségekbe, hiszen e visszatérítést csupán egyetlen társaságnál kellett volna végrehajtani. Ami a jogsértés időtartamát illeti, a Bizottság szerint a kötelezettségszegés több mint 22 évig, nevezetesen a 91/1 határozat közlésétől kezdve áll fenn. Végül a kényszerítő bírság tételét illetően, a Bizottság úgy véli, hogy azt napi tételekben kell meghatározni.
- 84 A Spanyol Királyság úgy véli, hogy a jelen ügyben nincs helye pénzügyi szankciók kiszabásának, figyelemmel többek között a 91/1 határozat és a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet végrehajtásának biztosítására utaló, az újabb felszólító levélben meghatározott határidő lejártát követően történt fejleményekre.
- 85 Először is a Baszkföldi Autonóm Község által a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó követelésnek a hitelezői követelések jegyzékébe történő felvétele érdekében tett, a jelen ítélet 23. pontjában ismertetett lépések eredményeként született meg többek között a 2012. április 4-i végzés, amelyben a Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao elrendelte, hogy ezen autonóm község javára az említett támogatások visszatérítésére vonatkozó, 22 683 745 eurós követelést felvegyék a hitelezői követelések jegyzékébe. Egyébként az érintett támogatások összege, a Bizottság becsléseivel ellentétben, szerinte 22 469 459 euró, és nem 22 683 745 euró.

- 86 Másodszor a 2011. január 12-i végzésével a Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao elrendelte a CMD tevékenységének beszüntetését és üzleti létesítményeinek bezárását. A Baszkföldi Autonóm Közösség ezenfelül 2011. március 3-án azt is kérte ugyanezen bíróságtól, hogy rendelje el a CMD létesítményeiben az Euskomenaje által folytatott tevékenység tényleges beszüntetését.
- 87 Ami a Magefesa ipari tulajdonjogainak – többek között a Magefesa védjegynek – az Euskomenaje általi használatát illeti, a Spanyol Királyság hangsúlyozza, hogy ez utóbbi társaság felszámolási terve e jogoknak közvetlenül az Euskomenaje részére való átengedéséről rendelkezett. A Baszkföldi Autonóm Közösség kifogást emelt az említett tervvel szemben és kérte e jogok használatának felfüggesztését. E közösség ezenfelül azt javasolta, hogy az említett jogok átengedésére piaci versenyfeltételek mellett, az Unió egészében való meghirdetést követően kerüljön sor. E javaslatok azonban nem vezettek eredményre.
- 88 Harmadszor, miközben a Spanyol Királyság arra hivatkozik, hogy a CMD eredeti felszámolási terve, amelyet az illetékes nemzeti hatóság 2010. június 22-i végzésével hagytak jóvá, nyílt, feltétel nélküli és átlátható versenyeljárást írt elő, azt állítja, hogy a Baszkföldi Autonóm Közösség e végzéssel szemben fellebbezést terjesztett elő. Márpedig e végzést az Audiencia Provincial de Bizkaia 2012. január 16-án hatályon kívül helyezte, és úgy rendelkezett, hogy a CMD aktíváinak értékesítésére a szabad verseny feltételei mellett, átlátható módon kell sor kerülnie.
- 89 Mindenesetre a Spanyol Királyság, a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2011. november 17-én hozott ítéletre való hivatkozással úgy véli, hogy annak igazolásához, hogy a 91/1 határozatot és a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletet végrehajtották, elegendő annak bizonyítása, hogy a nemzeti hatóságok kellő gondosságról tettek tanúbizonyságot azzal kapcsolatban, hogy a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó követelést felvegyék a hitelezői követelések jegyzékébe.
- 90 Ami a Bizottság által javasolt kényszerítő bírság összegét illeti, a Spanyol Királyság azt állítja, hogy az aránytalan. E tagállam e tekintetben arra hivatkozik, hogy a jelen eljárás az említett támogatásokban részesült Magefesa-csoport négy cége közül csupán az egyikre vonatkozik. Ezen oknál fogva az átalányalapnak a Bizottság által javasolt egynegyedének, vagyis napi 160 eurónak kellene megfelelnie.
- 91 Ezenkívül, mivel a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatásokat olyan autonóm közösség nyújtotta, amely a spanyol bruttó nemzeti össztermék (a továbbiakban: GDP) 6,24%-át adja, és mivel a nemzeti jog arra kötelezi a spanyol kormányt, hogy áthárítsa a jelen ügyben esetlegesen kiszabott bírságokat az uniós jog be nem tartásáért felelős államszervezetten belüli egységre, e tagállam szerint az átalányalapot napi 9,98 euróban kellene meghatározni, ami a 160 eurós napi tétel 6,24%-ának felel meg.
- 92 Ami a jogsértés súlyosságát tükröző együtthatót illeti, az említett tagállam azt javasolja, hogy azt vegyék 1-esnek, mivel a nemzeti hatóságok minden lehetséges lépést megtettek a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet végrehajtása érdekében. Ezenkívül szerinte az Indosa, a CMD és az Euskomenaje által 1986 és 2010 között lefolytatott értékesítések összege reálértéken 77,7%-kal csökkent, miközben a megmaradt személyzeti állomány az 1986-os adatok alig 3,3%-át teszi ki. Az Indosa 2002-es piaci részesedése sokkal nagyobb volt, mint az Euskomenaje 2010-es piaci részesedése, hiszen az 8,4%-ról 4,1%-ra csökkent. Ezek az adatok szerinte azt mutatják, hogy az Euskomenaje által folytatott szóban forgó tevékenységnek köszönhetően egyértelműen csökkent a versenytorzulás mértéke.
- 93 Ami a jogsértés időtartamára vonatkozó együtthatót illeti, a Spanyol Királyság szerint azt 1-esnek kellene venni, hiszen ezen időtartamon belül a jelen esetben szerinte figyelembe kellene venni a csődeljárások átlagos időtartamát, azaz 1114 napot.
- 94 Következésképpen a Spanyol Királyság napi 136,33 euró összegű kényszerítő bírságot javasol.

- 95 A kényszerítő bírság tételét illetően az említett tagállam azt állítja, hogy azt nem napi tételekben, hanem háromhavi tételben kellene megállapítani, hiszen a nemzeti jog alkalmazásában a felszámolók a jelentéseiket háromhavonta terjesztik elő.

2. A Bíróság álláspontja

a) Előzetes észrevételek

- 96 Miután a Bíróság megállapította, hogy a Spanyol Királyság az újabb felszólító levélben foglalt határidőn belül nem teljesítette a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletben foglaltakat, amennyiben a kötelezettségszegés a tények Bíróság általi vizsgálatáig továbbra is fennáll, kényszerítő bírságot szabhat ki e tagállammal szemben (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. július 7-én hozott ítélet 59. pontja és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 97 Ennélfogva meg kell vizsgálni, hogy a jelen ügyben is ezzel az esettel állunk-e szemben.

b) A kötelezettségszegés fennállásáról

- 98 Annak eldöntéséhez, hogy a Spanyol Királyságnak felrótt kötelezettségszegés a jelen ügy tényállásának Bíróság általi vizsgálatáig fennállt-e, azokat az intézkedéseket kell értékelni, amelyeket e tagállam álláspontja szerint az újabb felszólító levélben előírt határidő lejártát követően fogadtak el.
- 99 E tekintetben emlékeztetni kell arra, miként azt a jelen ítélet 72. pontjában is tettük, hogy amennyiben a jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősített támogatásokban részesült vállalkozás csődöt jelent, az eredeti állapot visszaállítását és a jogellenesen kifizetett támogatásokból eredő versenytorzulás megszüntetését – főszabály szerint – az ilyen támogatások visszatérítésére vonatkozó követelésnek a hitelezői követelések jegyzékébe történő felvételével lehet elérni.
- 100 A jelen ügyben a Baszkföldi Autonóm Község 2010. június 10-én kérte a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatásokra vonatkozó 16 828,34 eurós követelés nyilvántartásba vételét. Mivel ezen összeg nyilvánvalóan alacsonyabb volt az érintett támogatások teljes összegénél, ezért e közösség azt több alkalommal módosította, és így ezen összeg, az utolsó, 2011. december 7-i nyilatkozata szerint, 22 683 745 eurót tett ki, amely megfelel a szóban forgó követelésnek a Bizottság által becsült összegének. A Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao 2012. április 4-i végzésével ez utóbbi összegnek megfelelő követelést felvették a CMD passzívái közé.
- 101 Ez utóbbi fejleményekre tekintettel a Spanyol Királyság azon állítását, miszerint az érintett támogatások összege nem 22 683 745 euró, hanem 22 469 459 euró, nem kell vizsgálni.
- 102 Azt kell tehát megállapítani, hogy a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások visszatérítésére vonatkozó követelést a CMD csődeljárása során felvették a hitelezői követelések jegyzékébe.
- 103 Ugyanakkor, ellentétben a Spanyol Királyság állításával, e körülmény önmagában véve nem elegendő ahhoz, hogy megállapítható legyen, hogy e tagállam eleget tett a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet teljesítésére vonatkozó kötelezettségének.
- 104 Ugyanis, miként azt a Bíróság már több alkalommal kimondta, az érintett támogatások visszatérítésére vonatkozó követelésnek a hitelezői követelések jegyzékébe való felvétele csak akkor elegendő a visszatérítetési kötelezettség teljesítéséhez, ha – olyan esetben, amikor az állami hatóságok nem tudják visszaszerezni a támogatások teljes összegét – a csődeljárás a jogellenes támogatásban részesült vállalkozás felszámolását, vagyis a tevékenység végleges beszüntetését eredményezi (lásd ebben az

értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Belgium ügyben hozott ítélet 14. és 15. pontját; a fent hivatkozott Bizottság kontra Lengyelország ügyben hozott ítélet 63–65. pontját, valamint a C-454/09. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2011. október 13-án hozott ítélet 36. pontját).

- 105 E tekintetben megjegyzendő, hogy a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatások visszatérítése arra irányul, hogy megszüntesse a verseny azon versenyelőnyből fakadó torzulását, amelyet a támogatás kedvezményezettje a piacon a versenytársaival szemben élvezett, helyreállítva ezzel az említett támogatás nyújtása előtti helyzetet (lásd ebben az értelemben a C-348/93. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 1995. április 4-én hozott ítélet [EBHT 1995., I-673. o.] 27. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Lengyelország ügyben hozott ítélet 56. pontját).
- 106 Márpedig, amikor a jogellenes támogatásban részesült vállalkozás csődbe kerül, és e csődben lévő vállalkozás tevékenységei egy részének folytatására társaságot alapítanak, e tevékenység folytatása, mindaddig, amíg az érintett támogatásokat teljes egészében vissza nem térítik, továbbra is fenntartja az azon versenyelőny által okozott versenytorzulást, amelyet e vállalkozás a piacon a versenytársaival szemben élvezett. Így az ilyen, újonnan alapított társaság, amennyiben ezen előny az ő javára továbbra is fennáll, a szóban forgó támogatások visszatérítésére kötelezhető. Többek között ez az eset áll fenn olyankor, ha megállapításra kerül, hogy e társaság továbbra is élvezi az e támogatások kedvezményéhez kötődő versenyelőnyt, különösen amikor az a felszámolás alatt álló társaság aktíváit anélkül szerzi meg, hogy ennek ellenértékeként piaci értéknek megfelelő árat fizetne, vagy ha megállapításra kerül, hogy e társaság alapításának az volt a célja, hogy megkerülje az említett támogatások visszatérítésére vonatkozó kötelezettséget (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 86. pontját). Ez különösen érvényes akkor, ha a piaci feltételeknek megfelelő ár megfizetése sem lenne elegendő a jogellenes támogatások révén szerzett versenyelőny semlegesítéséhez.
- 107 Ilyen esetben a jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősített támogatásokra vonatkozó követelésnek a hitelezői követelések jegyzékébe való felvétele önmagában nem elegendő a létrejött versenytorzulás megszüntetéséhez.
- 108 Az előbbi megállapítások érvényességét nem vonja kétségbe a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2011. november 17-én hozott ítélet sem. Ugyanis ezen ítéletből nem az derül ki, hogy amennyiben a kérdéses támogatásokra vonatkozó követelést e támogatások kedvezményezettjének csődeljárása során felvették a hitelezői követelések jegyzékébe, akkor ez utóbbi tovább folytathatja tevékenységét annak ellenére, hogy e támogatásokat nem térítették vele vissza teljes egészében.
- 109 A jelen ítélet 69. pontjában megállapításra került, hogy a jelen ügyben a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatásokat valójában nem térítették vissza. Ennélfogva azt kell megvizsgálni, hogy a jelen ügy tényállásának Bíróság általi vizsgálatakor az e támogatásokhoz kötődő versenyelőny továbbra is fennáll-e.
- 110 E tekintetben a Bíróság elé terjesztett iratok közül több is arra utal, hogy az Euskomenaje továbbra is élvezi e versenyelőny tényleges hasznait. A CMD csődeljárása során történt fejlemények ugyanis azt mutatják, hogy azok célja a szubvencionált tevékenység fenntartásának biztosítása volt, annak ellenére, hogy a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatásokat nem térítették vissza teljes egészében.
- 111 Az iratokból többek között kiderülnek az alábbiak:
- a CMD felszámolási terve, amelyet a Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbao a 2010. június 22-i végzéssel hagyott jóvá, lényegében arról rendelkezett, hogy e társaság aktíváinak egészét egy tételben a társaság azon hitelezőinek adják el – követeléseik részleges kielégítéseként –, akik alapvetően annak korábbi munkavállalóiból állnak, pontosítva azt, hogy a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások ekkor még nem szerepeltek az elismert követelések között;

- a CMD korábbi munkavállalói nem sokkal e terv jóváhagyása előtt alapították az Euskomenajét, amelynek tevékenysége alapvetően megegyezik az annak idején a CMD által folytatott tevékenységgel;
 - a CMD felszámolási terve, miként az a baszk kormány által az Euskomenaje igazgatótanácsa elnökének címzett, 2011. február 17-i levélből kiderül, „az újonnan létrehozott társaság révén, amely nem tehető felelőssé a CMD adósságaiért, egyértelműen a tevékenység folytonossága biztosításának céljára” irányult,
 - az Euskomenaje használja a Magefesa ipari tulajdonjogait, többek között a Magefesa védjegyet, amelyet a részére közvetlenül, vagyis versenyeljárás és bárminemű ellentételezés nélkül engedtek át, miként az többek között a Baszkföldi Autonóm Közösség által a Juzgado de Primera Instancia n° 10 de Bilbao részére megküldött 2010. december 3-i és 2011. március 10-i levelekből kiderül;
 - a Baszkföldi Autonóm Közösségnek a fent említett átengedéssel szembeni tiltakozása nem vezetett eredményre;
 - jóllehet a Baszkföldi Autonóm Közösségnek a Bíróság előtti keresetindítást követően előterjesztett fellebbezése alapján a CMD felszámolási tervét az Audiencia Provincial de Bizkaia 2012. január 16-i végzése hatályon kívül helyezte, e társaság felszámolói időközben engedélyezték a CMD aktíváinak az Euskomenaje részére történő ideiglenes átengedését, a CMD felszámolási eljárásának lezárultáig, mindennemű ellentételezés és meghirdetés, illetve a tulajdonjog átruházása nélkül, „a csődeljárás lefolytatására irányadó alapvető elvekkel ellentétesen”, amint az többek között az e pont harmadik francia bekezdésében említett levélből kiderül;
 - a CMD tevékenysége beszüntetését és létesítményeinek bezárását elrendelő 2011. január 12-i végzés ellenére az Euskomenaje továbbra is háztartási cikket gyárt a CMD létesítményeiben, használva annak ingatlanait, gépeit és ipari tulajdonjogait, miként az a Baszkföldi Autonóm Közösség által a Juzgado de lo Mercantil n° 2 de Bilbaohoz benyújtott 2011. március 3-i azon kérelemből kiderül, amelyet éppen az iránt nyújtottak be, hogy rendeljék el az Euskomenajának a CMD létesítményeiben továbbra is folyó tevékenységének beszüntetését.
- 112 A Bíróság elé terjesztett iratok ezen elemeire való tekintettel azt a következtetést kell levonni, hogy a szóban forgó jogellenes támogatások kedvezményéhez kötődő versenyelőny továbbra is fennáll, és így az e támogatások visszatérítésére vonatkozó követelésnek az időközben a hitelezői követelések jegyzékébe történt felvétele nem elegendő a 91/1 határozatban és a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletben foglaltak teljesítéséhez.
- 113 Az előbbiekre való tekintettel azt kell megállapítani, hogy a Spanyol Királyságnak felrótt kötelezettségszegés a jelen ügyben a tényállás Bíróság általi vizsgálatáig fennállt.
- 114 E körülmények között a Bíróság úgy véli, hogy a Spanyol Királyság kényszerítő bírság fizetésére kötelezése megfelelő pénzügyi eszköz arra, hogy ez utóbbit a megállapított kötelezettségszegés megszüntetéséhez, valamint a 91/1 határozat és a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletben foglaltak maradéktalan teljesítésének biztosításához szükséges intézkedések elfogadására ösztönözze.

c) A kényszerítő bírság összegéről

i) i. Előzetes észrevételek

- 115 Emlékeztetni kell arra, hogy minden egyes ügyben a Bíróság feladata annak értékelése, hogy az adott ügy körülményeire figyelemmel milyen pénzügyi szankciót kell kiszabni (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2005. július 12-én hozott ítélet 86. pontját és a C-177/04. sz., Bizottság kontra Franciaország ügyben 2006. március 14-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-2461. o.] 58. pontját).
- 116 E tekintetben a Bizottság javaslatai a Bíróságot nem kötik, azok csak hasznos hivatkozási alapként szolgálnak. Ugyanígy a Bizottság közleményeiben foglalt iránymutatások sem kötik a Bíróságot, de hozzájárulnak az átláthatóság, az előreláthatóság és a jogbiztonság biztosításához ezen intézmény tevékenységével kapcsolatban (lásd a C-70/06. sz., Bizottság kontra Portugália ügyben 2008. január 10-én hozott ítélet [EBHT 2008., I-1. o.] 34. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. július 7-én hozott ítélet 112. pontját).
- 117 A kényszerítő bírság kiszabását illetően a Bíróság korábban már kimondta, hogy az említett szankciót annak tükrében kell meghatározni, hogy milyen mértékű meggyőzésre van szükség ahhoz, hogy a kötelezettségszegést megállapító ítélet végrehajtását elmulasztó tagállam változtasson magatartásán, és véget vessen a kifogásolt jogsértésnek (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2005. július 12-én hozott ítélet 91. pontját).
- 118 Az e területen rendelkezésére álló mérlegelési jogkörének gyakorlása során a Bíróság feladata, hogy úgy határozza meg a kényszerítő bírságot, hogy az egyrészt megfeleljen a körülményeknek, másrészt arányos legyen a megállapított kötelezettségszegéssel, valamint az érintett tagállam fizetőképességével (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2005. július 12-én hozott ítélet 103. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2006. március 14-én hozott ítélet 61. pontját).
- 119 A Bíróság mérlegelése keretében tehát az uniós jog egységes és hatékony alkalmazása céljából előírt kényszerítő bírság kényszerítő jellegének biztosítása érdekében figyelembe veendő szempontok főszabály szerint a következők: a jogsértés időtartama, a jogsértés súlya és a szóban forgó tagállam fizetőképessége. E szempontok alkalmazásához a Bíróságnak figyelembe kell vennie különösen az ítéletben foglaltak teljesítése elmaradásának a magán- és közérdekeket érintő következményeit, továbbá azt, hogy a szóban forgó tagállamot milyen sürgősen kell a kötelezettségei teljesítésére szorítani (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2005. július 12-én hozott ítélet 104. pontját; a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2006. március 14-én hozott ítélet 62. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 39. pontját).

ii) ii. A jogsértés időtartamáról

- 120 A jogsértés időtartamát a tények Bíróság általi értékelésének időpontjára, és nem azon időpontra való tekintettel kell értékelni, amikor a Bizottság a Bírósághoz fordult (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Franciaország ügyben 2006. március 14-én hozott ítélet 71. pontját és a fent hivatkozott Bizottság kontra Portugália ügyben hozott ítélet 45. pontját).
- 121 E körülmények között, mivel a Spanyol Királyság nem tudta bizonyítani, hogy a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet teljes körű végrehajtására vonatkozó kötelezettsége megszegésének ténylegesen véget vetett, meg kell állapítani, hogy az e kötelezettségszegés több mint tíz éve tart, amely különösen hosszú időtartamot jelent.

- 122 Ezenkívül azt is meg kell állapítani, hogy a 91/1 határozat elfogadásától a tényállás Bíróság általi vizsgálatáig több mint 22 év telt el.
- 123 Ezen időtartam annál is inkább kifogásolható a jelen ügyben, mivel a 91/1 határozat által jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősített támogatásoknak kevés kedvezményezettje volt, őket e határozatban, valamint a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletben név szerint azonosították, és a visszatérítendő összegeket e határozatban pontosan meghatározták. E körülményekre tekintettel az említett Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet végrehajtása nem ütközhetett különösebb nehézségekbe.
- 124 A csődeljárásoknak a Spanyol Királyság által a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet végrehajtását illető kése delme magyarázataként hivatkozott átlagos időtartama sem igazolhat ilyen hosszú kése delmet, különös tekintettel arra, hogy e tagállam csupán nem sokkal azelőtt tett tényleges lépéseket a kérdéses kötelezettségszegés megszüntetése iránt, hogy a Bizottság keresetet indított a Bíróság előtt, sőt, miként az a jelen ítélet 23–31. pontjából is kiderül, a legfontosabbakat illetően csupán ezen időpontot követően.

iii) iii. A jogsértés súlyosságáról

- 125 A jogsértés súlyosságát illetően emlékeztetni kell az EUM-Szerződés állami támogatásokra vonatkozó rendelkezéseinek alapvető fontosságára (a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. július 7-én hozott ítélet 118. pontja).
- 126 Azok a szabályok ugyanis, amelyeken mind a 91/1 határozat, mind a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet alapul, az EUSZ 3. cikk (3) bekezdése, valamint az EUSZ 51. cikk alapján a Szerződések szerves részét képező, a belső piacról és a versenyről szóló 27. sz. jegyzőkönyv – amelynek értelmében a belső piac olyan rendszert foglal magában, amely biztosítja azt, hogy a verseny ne torzuljon – által az Unióra ruházott alapvető feladatok egyikének, nevezetesen a belső piac megteremtésének a kifejeződését jelentik (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2011. november 17-én hozott ítélet 60. pontját).
- 127 Az uniós jog megsértett rendelkezéseinek fontosságát az olyan esetekben, mint a jelen ügy, többek között az a tény is tükrözi, hogy a jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősített támogatások visszatérítésével megszűnik az azok által okozott versenytorzulás, és e visszafizetéssel a kedvezményezett elveszíti azt az előnyt, amelyet a piacon a versenytársaival szemben élvezett (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 1995. április 4-én hozott ítélet 22. pontját és a fent hivatkozott Németország kontra Bizottság ügyben hozott ítélet 75. pontját).
- 128 Ami a jelen ügyben megállapított kötelezettségszegést illeti, fontos megjegyezni, hogy a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletet a jogellenes támogatásoknak a 91/1 határozatban említett négy kedvezményezettje közül három esetében végrehajtották. Ezenkívül kétségtelen, hogy az Indosa részére nyújtott támogatások csupán az e határozat és a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet tárgyát képező támogatások teljes összegének megközelítőleg egyötödét teszik ki.
- 129 Ugyanakkor nem vitás, hogy az Indosa részére nyújtott támogatásoknak a mai napig egy részét sem térítették vissza.
- 130 Ezenkívül, habár a Spanyol Királyság a közelmúltban tett néhány, a szóban forgó kötelezettségszegés megszüntetésének komoly szándékára utaló lépést, kétségtelen, hogy e lépésekre csupán nem sokkal azelőtt került sor, hogy a Bizottság a Bíróság előtt keresetet indított, sőt, a legfontosabbakat illetően csak ezen időpontot követően. E tagállam tehát hosszú éveken át nem az elvárható gondosságról tett tanúbizonyságot.

iv) iv. A Spanyol Királyság fizetőképességéről

- 131 A Spanyol Királyság fizetőképességét illetően figyelembe kell venni az infláció közelmúltbeli alakulását és e tagállamnak a tényállás Bíróság általi vizsgálata időpontjában ismert GDP-jét.
- 132 E tekintetben nem fogadható el a Spanyol Királyság azon érve, miszerint a fizetőképességnek a jelen ügyben nem magának a tagállamnak, hanem a Baszkföldi Autonóm Községnek a fizetőképességét kell tükröznie. E tekintetben elegendő arra emlékeztetni, hogy annak a körülménynek, hogy valamely tagállam a régióira bízta a jogellenes és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatás visszatérítésének végrehajtását, nincs semmiféle kihatása az EUMSZ 260. cikk alkalmazására. Ugyanis, bár országos szinten valamennyi tagállam szabadon dönthet a központi hatalom és a regionális szintű szervek közötti hatáskörmegosztásról, ettől még ugyanezen cikk értelmében az Unióval szemben egyedül a tagállam felel az uniós jogból eredő kötelezettségeinek betartásáért (lásd az EK 226. cikk alkalmazása kapcsán a C-87/02. sz., Bizottság kontra Olaszország ügyben 2004. június 10-én hozott ítélet [EBHT 2004., I-5975. o.] 38. pontját).

v) v. A kényszerítő bírság tételéről

- 133 Ami kényszerítő bírság tételét illeti, azt napi tételekben kell kiszabni az alperes tagállammal szemben.
- 134 E tekintetben a Spanyol Királyság arra irányuló kérelmének, hogy a kényszerítő bírságot háromhavi tételben szabják ki, nem lehet helyt adni, figyelemmel egyrészt a megállapított kötelezettségszegés rendkívül hosszú időtartamára, másrészt pedig arra, hogy e kötelezettségszegésnek sürgősen véget kell vetni.

vi) vi. Véggövetkeztetés

- 135 Az előzőekben kifejtettekre tekintettel a Bíróság úgy véli, hogy a napi 50 000 euró összegű kényszerítő bírság kiszabása megfelelő.
- 136 E tényezők összességét figyelembe véve a Spanyol Királyságot kötelezni kell, hogy – a jelen ítélet kihirdetésétől a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet végrehajtásáig – az említett Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletnek való megfeleléshez szükséges intézkedések végrehajtásával kapcsolatos késedelem minden egyes napja után fizessen a Bizottság részére „az Európai Unió saját forrásai” számlára napi 50 000 euró összegű kényszerítő bírságot.

B – Az átalányösszegről

1. A felek érvei

- 137 A Bizottság az átalányösszeg kiszámításához azt a módszert javasolja, hogy a napi 210 euróban meghatározott alapösszeget először szorozzák be a súlyossági együtthatóval és az „n” együtthatóval, amelyek értékei megegyeznek a kényszerítő bírság kiszámításánál javasoltakkal (5-tel, illetve 13,66-tal), majd pedig azon napok számával, ameddig a kötelezettségszegés fennállt. Így az átalányösszegnek 14 343 eurónak a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet kihirdetése és a tagállam kötelezettségeinek teljesítése, illetve ennek hiányában a jelen ítélet kihirdetése között eltelt napok számával beszorzott eredményével kell egyenlőnek lennie.
- 138 A Spanyol Királyság ugyanazokra az érvekre támaszkodva, mint amelyekre kényszerítő bírság kapcsán hivatkozott, azt javasolja, hogy az átalányösszeg alapját osszák el négygel annak érdekében, hogy az tükrözze azt a tényt, hogy az ítéletet a jogvita tárgyát képező jogellenes támogatások négy kedvezményezettje közül három esetében végrehajtották, majd ezt követően vegyék ennek 6,24%-át

annak figyelembevétele érdekében, hogy ezen összeg felel meg Baszkföld részesedésének a spanyol GDP-ben. Az alapösszeg szerinte így 3,28 euró lenne. Ezt követően szerinte ugyanazt a súlyossági együtthatót és ugyanazt az „n” együtthatót kellene alkalmazni, mint amelyeket a kényszerítő bírságnál javasolt. Így az említett átalányösszegnek 44,80 eurónak a kötelezettségszegés fennállása időtartamának megfelelő napok számával történő beszorzása eredményével kellene megegyeznie.

- 139 A Spanyol Királyság ezenkívül azt kéri, hogy a jelen ügyben az általa felhozott elfogadhatatlansági kifogás előterjesztése és az azon időpont között eltelt időszakot, hogy a Bíróság arról a jelen ügyben határozott, az átalányösszeg kiszámításánál vonják le a kötelezettségszegés fennállása időtartamának megfelelő napok számából.

2. A Bíróság álláspontja

- 140 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság az érintett területen rendelkezésre álló mérlegelési jogkörének gyakorlása során jogosult halmazatban kiszabni kényszerítő bírságot és átalányösszeget (a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. július 7-én hozott ítélet 143. pontja).
- 141 Az átalányösszeg kiszabására minden egyes esetben a megállapított kötelezettségszegés jellemzőivel, valamint az EUMSZ 260. cikk alapján megindított eljárásban érintett tagállam által tanúsított magatartással összefüggő, releváns tényezők összessége alapján kell, hogy sor kerüljön. E tekintetben az említett rendelkezés széles mérlegelési jogkört biztosít a Bíróság számára annak eldöntésében, hogy kiszab-e, vagy sem, ilyen szankciót (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben hozott ítélet 144. pontját).
- 142 A jelen ügyben a megállapított kötelezettségszegés jogi és ténybeli hátterének valamennyi eleme arra utal, hogy az uniós jog megsértése hasonló jövőbeni megismétlődésének hatékony megakadályozása megkívánja az olyan visszatartó erejű intézkedést, mint az átalányösszeg kiszabása.
- 143 E körülményekre tekintettel, a Bíróság feladata, hogy mérlegelési jogkörének gyakorlása keretében oly módon határozza meg az átalányösszeget, hogy az egyrészt a körülményeknek megfelelő, másrészt pedig a megállapított kötelezettségszegéssel, valamint az érintett tagállam fizetőképességével arányos legyen (a fent hivatkozott Bizottság kontra Görögország ügyben 2009. július 7-én hozott ítélet 146. pontja).
- 144 E tekintetben a releváns tényezők közé tartozik többek között az az időtartam, amelynek során az azt megállapító ítélet óta a felrótt kötelezettségszegés fennállt, valamint a jogsértés súlya (lásd a fent hivatkozott Bizottság kontra Olaszország ügyben 2011. november 17-én hozott ítélet 94. pontját).
- 145 A figyelembe veendő többek között a jelen ítélet 120–130. pontjában szereplő, a kötelezettségszegés időtartamával és súlyosságával kapcsolatos körülmények. Így tehát megállapításra került egyrészt az, hogy a kötelezettségszegés a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet kihirdetésétől számítva több mint tíz éve, a 91/1 határozat elfogadásától számítva pedig több mint 22 éve áll fenn, másrészt pedig az, hogy ezen ítélet végrehajtása nem ütközhetett különösebb nehézségekbe, hiszen a kérdéses jogellenes támogatásoknak kevés kedvezményezettje volt, őket név szerint azonosították, és a visszatérítendő összegeket e határozatban pontosan meghatározták.
- 146 Ami a Spanyol Királyságnak a jelen ítélet 139. pontjában említett kérelmét illeti, annak nem lehet helyt adni, hiszen az e tagállam által a jelen ügyben felvetett elfogadhatatlansági kifogás Bíróság általi vizsgálata nem áll semmiféle összefüggésben a felrótt kötelezettségszegés időtartamával.
- 147 E tényezők összessége alapján a Bíróság úgy véli, hogy a jelen ügy körülményeinek megfelelő értékelését képezi, ha a Spanyol Királyság által fizetendő átalányösszeget 20 millió euróban állapítja meg.

- ¹⁴⁸ Következésképpen a Spanyol Királyságot kötelezni kell, hogy utaljon át a Bizottság részére „az Európai Unió saját forrásai” számlára 20 millió euró átalányösszeget.

VIII – A költségekről

- ¹⁴⁹ Az eljárási szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése értelmében a Bíróság a pereszes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. Mivel a Bizottság kérte a Spanyol Királyság költségek viselésére való kötelezését, és mivel ez utóbbi pereszes lett, ezért őt kötelezni kell a költségek viselésére. Ugyanezen eljárási szabályzat 140. cikke (1) bekezdésének megfelelően – miszerint az eljárásba beavatkozó tagállamok maguk viselik saját költségeiket – a Cseh Köztársaságot kötelezni kell saját költségeinek viselésére.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

- 1) A Bíróság megállapítja, hogy mivel az Európai Bizottság által az EUMSZ 260. cikk (2) bekezdése alapján 2010. március 18-án kibocsátott újabb felszólító levélben meghatározott határidő lejártáig a Spanyol Királyság nem tette meg a C-499/99. sz., Bizottság kontra Spanyolország ügyben 2002. július 2-án hozott – többek között a spanyol kormány és egyes spanyol autonóm közösségek kormányai által a MAGEFESA-nak, rozsdamentes acél háztartási termékek és kisméretű háztartási gépek gyártójának nyújtott támogatásokról szóló, 1989. december 20-i 91/1/EGK bizottsági határozat értelmében jogellenesnek és a közös piaccal összeegyeztethetetlen támogatásoknak az Industrias Domésticas SA-val való visszatéríttetésére vonatkozó – ítéletben foglaltak teljesítéséhez szükséges valamennyi intézkedést, nem teljesítette az ugyanezen cikk (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.
- 2) A Bíróság a Spanyol Királyságot kötelezi arra, hogy – a jelen ítélet kihirdetésétől a fent hivatkozott Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítélet végrehajtásáig – az említett Bizottság kontra Spanyolország ügyben hozott ítéletnek való megfeleléshez szükséges intézkedések végrehajtásával kapcsolatos késedelem minden egyes napja után fizessen az Európai Bizottság részére „az Európai Unió saját forrásai” számlára napi 50 000 euró összegű kényszerítő bírságot.
- 3) A Bíróság a Spanyol Királyságot kötelezi arra, hogy utaljon át az Európai Bizottság részére „az Európai Unió saját forrásai” számlára 20 millió euró átalányösszeget.
- 4) A Bíróság a Spanyol Királyságot kötelezi a költségek viselésére.
- 5) A Cseh Köztársaság maga viseli saját költségeit.

Aláírások